

Slovenska Krajina.

Turnišče. Dne 8. septembra sta se peljala zg. Rous Josip, trgovec v Turnišču, in mizar Karika proti Genterovcem z motornim kolesom. Motorno kolo je vodil trgovec Rous. V Genterovcih pred gostilno g. Ersinija, ko je hotel trgovec Rous rezati cestni ovinek v smeri proti Dobrovniku, je privozil nasproti tovrstni avto g. Weissa iz Lendave. Sledila je huda nesreča: kolo je treščilo z vso silo v tovrstni avto, vrglo ga je visoko v zrak in oba vozača sta splavala čez tovrstni avto v velikem loku precej daleč in obležala s hudimi poškodbami na tleh. Rous je dobil težke rane na glavi in po gornjem delu telesa, Karika je poleg drugih težkih ran si zlomil levo nogo.

Renkovec. Umrl je pri nas daleč naokrog znani posestnik Jožef Režonja po daljšem bolehanju v starosti 65 let. Živel je v srečnem zakonu 26 let in bil dober oče svojim šestim otrokom. Gospodarsko je stal na trdnih nogah. Pokoj njegovi duši, preostalim naše iskreno sožalje!

Sobota. Dne 7. in 8. septembra se je vršila dobro uspela zvezna razstava rodovniške živine svetločraste pasme, za katero je vladalo veliko zanimanje ne samo v Slovenski krajini, temveč tudi v drugih krajih. Izredno mnogo ljudi je posetilo to razstavo in prisotnost mnogih odličnih funkcionarjev iz Ljubljane je to razstavo še povzdignila. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel sam kmetijski minister g. Svetozar Stankovič. Celi dan 7. t. m. se je vršilo ocenjevanje živine na marofu. Svečana otvoritev se je vršila v nedeljo dne 8. septembra. Razglašen je bil izid ocen. V imenu ocenjevalne komisije je to razglasil g. inž. Sadar. Najboljšo oceno je dobil bik, ki je last Kolomana Vrečiča iz Štrukovca, 12 bikov je bilo ocenjenih v II. razred, 5 bikov pa v III. razred. Izmed krav je dobila najboljšo oceno krava, ki je last Gerkeš Petra iz Lutverca. Izmed 99 razstavljenih krav so prejele odlično oceno 3, prav dobro 31, dobro 60, povoljno pa 3 krave. Izmed brejih telic so prejele odlično oceno 3, prav dobro 1, dobro 3, povoljno 1. Mlajše telice so dobile: odlično oceno telica, last Denša Matjaža iz Brezovice, prav dobro 25, dobro 21, povoljno 7. Bikev je bilo neko-

liko manj in je bilo ocenjenih 5 prav dobro, 12 dobro, povoljno 1. Potem se je vršila tekma živine v hoji, vožnji in oranju. Doseženi so bili zelo dobri rezultati. Po končanih tekmah je bil pohod nagrajene živine po mestu. Da je razstava tako odlično uspela, gre topla zahvala predvsem članom zveze. Čestitamo vsem pionirjem našega živinorejskega povzdiga za njihovo neumorno delo in tudi vsem kmetovalcem, ki so pripomogli, da je razstava tako odlično uspela! — Na našo soboško gimnazijo se je vpisalo letos 345 dijakov, med njimi 105 dijakinj. Iz tega je razvidno, kako je nujno potrebna popolna gimnazija v Soboti! — Napredovala je v višjo stopino učiteljica gđ. Marija Justin.

Lendava. Mladi lendavski klub, ki uživa vse simpatije lendavskega občinstva, je zopet dokazal, da njegove simpatije pri občinstvu niso zastoj. Porazil je namreč čakovečki SK v razmerju 4:2 in s tem dokazal, da gre od uspeha do uspeha. Zmago so celo zasluženo zaslužili.

Lendava. Akademiki iz Črensovec so priredili tukaj zabaven večer. Zapeli so nam »Kovačevega študenta«. Z ubranim petjem in lepo igro so navdušili maloštevilno publiko. Zelo je ugajala vloga žene, ki jo je pela gđ. Smodiševa. Petje je spremljal g. Žizek, organist iz Črensovec. Nastopili so tudi tamkajšnji učitelji in nam zaigrali nekaj koncertnih točk, g. Bačič je pa nastopil kot solist z violino. Zelo zadovoljna, z najboljšimi vtisi, je publika odhajala od igre. Po igri je bila v isti dvorani veselica. Kar se je pa tu zgodilo.

je pa vse obsodbe vredno. Nekemu namreč ni šlo v glavo, da bi bil Slovenec in ne Jugoslovčan. Ker so mu drugi ugovarjali, se je začel razburjati, skočil tudi na mizo in zavpil, da je idijot tisti, ki trdi, da je Slovenec in ne Jugoslovčan. Potegnili so ga z mize in tiščali proti vratom. Razsodnosti drugih gostov se ima zahvaliti, da ga niso vrgli ven. Vsa publika je ta nastop obsodila.

Črensovec. Tudi tukaj društvo Rdečega križa je med tednom Rdečega križa priredilo lepo igro »Osirotelo dete«. Vprizorili so igro dne 15. avgusta v Našem domu. Vlogo župana je igral naš predsednik občine, ki je obenem tudi predsednik Rdečega križa. V igri se je odlikovala Kralova v vlogi vdove. Režirala je igro učiteljica šolska sestra Ladislava. Pred igro so nam zapeli gasilci iz Dolnje Bistrice pod vodstvom g. Križmana, ki je imel tudi nagovor.

Črensovec. Na dan prošenja smo imeli lepo vreme, zbralo se je dosti ljudi, katerim je pridigal ob 10. uri g. dr. Kelenc, ravnatelj v Martinišču. — Drugi dan, ko je bil sejem, je bilo slabo vreme. Živine malo, pa še ta se je prodajala po sramotno nizki ceni. Biki po 1.50, ena prvovrstna telica je bila prodana po 3 Din kg. Take razmere ženejo naše ljudi v obup. Ura je res malo pred dvanajsto, če se našemu kmetu ne bo pomagalo, bode zgubil vsako nado. — Nekateri novinci mislijo, da s tem pokažejo svojo korajžo in samostojnost, če lepe stare navade odpravljajo, pa naj si bo to tudi kak pozdrav. Ali je ljudstvo tu radi vas, ali ste mogoče vi tu radi ljudstva?

Zvestobakmečke mladine.

Franjo Tanjšek, št. Andraž.

Četudi je slovenski narod majhen po številu, je vendar občudovanja vreden v svoji odpornosti in vztrajnosti. Stoletja je kljuval raznim viharjem, ki so pridrveli nad njega, stoletja je vztra-

jal v borbi za svoj obstoj, za svojo svobodo in končno je zmagal. Ko so proti koncu srednjega veka divji Turki ropali in pustošili po naših krajih, so po hribih zagoreli stražnji ognji, ki so naznanjali prebivalstvu, da je krvoločni sovražnik zopet v deželi, ter klicali so borce na obrambo dežele. Kmečko ljudstvo se je kakor en mož dvignilo proti zakletim sovražnikom krščanstva ter jih izgnalo iz dežele. Vedno je bila med branitelji v prvih vrstah kmečka mladina. Ta se je tudi najodločnejše posta-

Medvedji reki, ob njej naprej do njenega izliva v jezero ali boljše povedano — Medvedje morje.

Začasno naselbino sta si izbrala podolgovati otok, ki je bil čisto blizu obrežja jezera, o kojega razsežnosti si Evropejec ne more ustvariti po karti pravega pojma. Nikjer žive človeške duše. Med rastlinstvom na otoku so prevladovali smreke ter breze. Otok pa je bil obdan krog in krog od precejšnjega peščenega pasu.

Cilj njune bodoče zlate sreče je bilo Medvedje morje. Pri pogledu na že opisani otočič je bil Amerikanec sigurnega mnjenja, da bosta odkrila na otoku zaklad, s katerim bosta z vsemi udobnostmi preskrbljena do skrajnih mej človeškega življenja.

Splav je bil naglo zgrajen. Prevoz je potekel brez vsakih ovir ter opasnosti. Kmalu po pristanku sta odkrila na otoku globoko strugo potoka, ki se jima je koj po odkritju nasmehnil in pošepnil, da krije pesek ob obeh straneh peščene struge zlata zrna, katerih še ni poskušal nikdo izprati in se z njimi osrečiti.

Za taborišče sta si izbrala prostor med mič-no skupino smrek in brez.

Po odpočitku sta šla na ogled zatega bogastva. Amerikanec se je lotil ob potoku dela kot strokovnjak na polju iskanja in izpiranja zlata. Po par zasadijajih lopate je že razlagal, da zgornje plasti peska niso bogznan kaj. Z najbolj priprosto pripravo za izpiranje bi zaslužila dnevno pri srednjem delu vsak po 30 dol. Peščeno obrežje ob potoku je precej dolgo in bi se lahko izvalilo izpod njegovih plasti tekom let zlata za 500 tisoč dolarjev in s stroji še seve mnogo več. Vsekako je bil prvi ter površni pregled skritega zatega zaklada zadovoljiv in je obetal res bogato nagrado za tako daljno pot v povsem neobljudene kraje, ki so v zimskem času strah in trepet za vsako živo bitje, ki se upa tamkaj kljubovati snegu, viharjem, mrazu ter volčjim napadom.

Predno sta se lotila prijatelja izpiranja zlata, sta si postavila udobno leseno kočjo in stajajo konja in pse.

Navadno sta vstajala zgodaj zjutraj in juterkovala, predno sta se podala k potoku. Opoldne je bil odmerjen kratek odpočitek za kosilo. Precej pred zatonom solnca sta se okopala v je-

Za zabavo

izmečejo letno v Združenih ameriških državah 4 milijarde dolarjev. Od te ogromne svote odpade na nakup otroških igrac 75 milijonov dol., na razna športna orodja ter predmete 6 mil. ter na fotografsko opremo 250 mil. Samo za nabavo cvetličnih semen izdajo prebivalci Združenih držav 7 mil. dol., za nakup svežih cvetlic pa 250 mil. dol. Različnih godbenih instrumentov prodajo za 23 mil. dol. Za prehrano psov izmečejo 40 mil. dol.

V notrajnem ušesu ribe

je majhna vdolbina, v kateri počiva majhna kost, ki se premika sem ter tja, če riba

vila za kmečke pravice zoper zatiralce našega ljudstva: nemške grofe in plemenitaše.

V preteklem stoletju je val ponemčevanja grozil, da poplavi celokupni naš narod. Ko pa je bila stiska najhujša, ko se je že zdelo, da nemška osvajalnost uspe v svojih načrtih, je Bog še o pravem času poslal rešitev. Vstali so preroki in veliki možje, ki so narodu kazali pravo pot ter navduševali zlasti mladino za borbo za narodne svetinje.

Niso bili ti naši vodniki in preroki sinovi plemenitih in bogatih hiš, temveč so izšli iz preprostega kmečkega ljudstva, njih zibelka je tekla pod slamnato streho. Kmečka mati je dala narodu sinove, ki so sloves našega naroda ponesli po svetu.

Minila je že davno turška nevarnost; oblast oholega nemškega grajščaka je že davno pokopana; spominjajo nas le samo še razvaline njihovih gradov na nekdanje težke čase. Sramotno se je morala umakniti tudi ponemčevalna ptica-roparica ter odleteti tja, odkoder je prišla. Slovenska kmečka mladina je lahko ponosna na svoje delo. Zgodovina njenega pokreta in dela ji je hkrati navodilo za bodoče delo. V zvestobi do vere in naroda se bo trudila napredovati v izobrazbi, da more uspešnejše delovati za ljudstvo. Kdor tako izobrazbo onemogočuje ali ovira, ni prijatelj naroda in države. Ovire za prosvetno delo so padle. Mlade moči so sproščene. Smotreno na delo. Prava kmečka mladina se zbira v naših vrstah!

*

Prosvetnim društvom sporočamo, da se bo vršil občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru dne 7. novembra 1935, ob desetih dopoldne v dverani Zadrúžne gospodarske banke v Mariboru na Aleksandrovi cesti 6. Društva bodo v naslednjih dneh prejela pooblastila, ki jih naj pravilno izpolnjena izročijo avojemu delegatu. Zaprošena je polovična vožnja. — Tajništvo Prosvetne zveze v Mariboru.

Veliko dobrodelno tombolo priredi v nedeljo dne 6. oktobra t. l. Krščanska ženska zveza za faribor in okolico na letnem telovadišču Matona pred starim mestnim pokopališčem.

St. Peter pri Mariboru. Naši fantje napravijo nedeljo dne 29. t. m. izlet v Šmarje pri Jelah in od tam k Sv. Štefanu, kjer se popoldne udeležijo občnega zbora tamošnjega prosvetnega društva.

Ljutomer. Ob sijajnem vremenu smo sijajno proslavili naša prosvetna jubileja: 35letnico naše krščanske prosvetne organizacije in 10letnico Katoliškega doma. Kot trajen spomin na ta dva jubileja smo si oskrbeli prelep društveni prapor, ki ga je blagoslovil monsignor Andrej Lovrec, kateri je opravil slovesno službo božjo. Cerkveni govor je imel prof. dr. Jeraj. Na ljudskem prosvetnem taboru je društveni predsednik g. kaplan Munda izrekel zavajalo g. ministru dr. Korošcu, da je prevzel postrstvo ob blagoslovljivi prapora ter se dal v to svrhu zastopati od gospe in gospoda Ribič. Dr. Korošcu je bila poslana hrzojauka z izrazom hvaležnosti in zvestobe. Predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec je s krepkimi in pojdnimi besedami očrtal preteklost kot kaži-pot v bodočnost. Pozdravne besede sta spregovorila g. Ciril Žebot in mladenič iz Beltince. Ob primernih besedah predsednikovih so bile vročene diplome častnega članstva gospodom monsignorju Lovrecu, župniku Ferku, posestnikoma Magdiču in Jakobu Rajhu in trem damam kot zvestim podpornicam krščanskega prosvetnega dela. Popoldne je bila slavnostna akademija s pestrim programom. G. Ciril Žebot je z izrazitimi besedami bodril k smotretnemu prosvetnem delu. Prosvetni praznik v Ljutomeru je bil dokaz, na kako visoki stopni je v tej važni točki slovenske zemlje naša krščanska in narodna prosveta.

Čadram-Oplotnica. Naše Prosvetno društvo, ki je končno vzpostavljeno, je zopet začelo z delom. V nedeljo, 29. septembra, popoldne priredi znano ljudsko igro (Ancengruberja) »Slova veste. Po igri družabni večer. Prijatelji katoliške prosvete in našega društva, iskreno vabljeni! Pridite v čim največjem številu na to otvoritveno prireditev!

Laško. Bliža se šmiheljska nedelja. Ta dan prihite k naši podružni cerkvi sv. Mihaela

cele trume romarjev. Pa tudi domačini sami popolnoma preplavijo prostrani prostor pred cerkvijo. Letos bo pa Šmihelska nedelja zares nekaj posebnega. Dopoldne bodo slovesnosti pri sv. Mihaelu, popoldne po večernicah pa bo blagoslovitev veličastnega križa na Humu. V ta namen bodo v soboto dne 28. septembra zvečer po vsej fari zagoreli kresovi, ob osmih zvečer pa bo slavnostna predstava verske igre: »Siehernik« na prostem pred farno cerkvijo. Sodeluje okoli 60 oseb. Čisti dobiček je namenjen za popravilo farne cerkve. Igra se ponovi tudi 29. septembra ob osmih zvečer. V slučaju slabega vremena se vprizoritve »Siehernika« preloži na 1. in 6. oktobra t. l. Priporoča se, da si vstopnice nabavite že v predprodaji v trafiki Prinčič. Vsi vljudno vabljeni!

PROSVETNI JUBILEJ V ŠT. ILJU PRI VE-
LENJU.

Poteklo je 30 let, kar je bilo pri nas ustanovljeno Prosvetno društvo. Ustanovitelj mu je bil takratni kaplan na Dobrni, g. Schreiner, sedanjí šentiljski župnik, vnet in požrtvovalen delavec v vinogradu Gospodovem in na polju prave ljudske prosvete. Bodi mu za to tudi v javnosti izrečena najsrčnejša zahvala! Naše društvo je plodonosno delovalo v popolnem soglasju s prvo vzgojiteljico naroda, katoliško cerkvijo. Zato je bilo njegovo delo bogato blagoslovljeno. Ob svojí 25letnici si je zgradilo lasten dom. Razpolaga s 500 knjigami, ki so vezane. Članov šteje 171, kar je jako mnogo za župnijo 900 duš. V nedeljo, 29. septembra, proslavimo društveni jubilej s prosvetnim taborom, ki nanj vabimo zlasti sosedne kraje. Ob 9. uri je pridiga in sv. maša. Cerkveni govor ima predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec, ki tudi govori na izven-cerkvenem zborovanju. Popoldne prosvetna prireditev. Iskreno vabljeni vsi prijatelji prave ljudske prosvete!

Ali si že obnovil naročnino?

plava in si vzdržuje na ta način ravnotežje.

Stava z mrtvým.

Splošno pozornost je vzbudil prihod 70letnega Coloneľa Franka Haris pred kratkem v London. Pot 33 milj je prehodil starec od občine Biddorough v London v 11 urah. Izjavil je ob prihodu v London, da je stavil s svojim pred 10 leti umrlim očetom, da bo prehodil na svoj lastni 70. rojstni dan isto razdaljo, kakor jo je njegove oče na dan 70letnice.

Angloški kralj Karl II. je predal svoj čas mesto Njujork svojemu bratu, vojvodi iz Jorka. Njemu na čast so prekrstili mesto v New York, med tem ko so ga imenovali poprej

zeru in odveslala na splavu na kopno, da sta se preskrbela s svežim mesom.

Bolj daljna okolica Medvedjega jezera je hribovita ter pogozdena z duhtečimi smrekami. Z gričev ter hribov so vidni v poletnem času številni snežniki v smeri proti severu. Pri poletni krasoti v kanadskem smislu pa še popolna tišina, ki je bila za samotna rudarja po celodnevnem delu res pravi odpočitek. Le tu in tam se je prikazal na obrežju medved, priskakljale so gorske koze in orli z mogočnimi peruti so krožili po vedrem nebu. S hribov je odmeval lajež lovečih volkov. Vsemogoče ribe v vseh velikostih so se poganjale iznad vodne gladine in se veselile solnčne toplote, ki je severnim samotarjem več nego — zlato!

Edina neprijetnost poletne Kanade so moskiti, ta vražji mrčes, ki hudo moti solnčno vročino in večerni hlad severnih pokrajin v tolikanj kratkem poletnem času.

Iz peska izprana zlata zrna so se množila in predstavljala dnevno vrednost več nego 60 dolarjev. Samo enkrat jima je uspelo, da sta zadela v luknji v granitno skalo, katero je izdolbila vo-

da potoka bogznaj kedaj, na celo pest zlatih zrn, ki so tičala v izdolbini kakor v nekaki pasti. — Amerikanec je preцениl vrednost najdnine na 1200 dolarjev.

Počasno dviganje nedotaknjene zlatega zaklada se je dobro izplačalo in parletno mirno delo v samoti ju je z lahkoto in z vso sigurnostjo povzdignilo v bogataša.

Res je, da je kanadska zima neznosno dolga, a sta sklenila, da jo bosta po možnosti izrabila za lov na kožuharje. Pozimski lov bi jima moral nuditi ravno tolik če ne bogatejši izkupiček, kakor poletno izpiranje zlata. Naključje ju je zaneslo v samotarski raj, katerega sta hotela skozi celo leto dobro izrabiti, da se bosta lahko v poznejših letih brez vsake skrbi predala brezdelju, udobnosti in uživanju na severu pridobljenega bogastva.

Celi mesec julij sploh ni bilo v bližini Medvedjega jezera noči. Zgodaj avgusta se je že pričela plaziti ter se bližati tema. Skraja je šlo samo za kratek mrak, v katerem je sonce le na-